

15. Zekai Li Fangyu, Chang Peng Shi Xun, Chen Feng Yang, Qing Zhou, Yang Pana, Aimin Lia. *Occurrence and potential human health risks of semi-volatile organic compounds in drinking water from cities along the Chinese coastland of the Yellow Sea*. Chemosphere, Vol. 206, September 2018, Pp. 655–662.

16. The IARC Scientific Publications No. 146/Edited by D.B. McGregor, J.M. Rice and S. Venitt. *The Use of Short- and Medium-term Tests for Carcinogens and Data on Genetic Effects in Carcinogenic Hazard Evaluation*. Lyon, IARC, 1999. – 539 p.

17. Guidelines for Carcinogen Risk Assessmen, Risk Assessment Forum, U.S.Environmental Protection Agency, Washington, DC, USA - 2005. p. 19.

18. EFSA Scientific Report. *Conclusion on the peer review of benthiavalicarb*. 2007 107, p. 1–81,

19. EFSA Scientific Report. *Conclusion on the peer review of folpet*. 2009 297, p. 1–80.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-81-5-2.58>

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО МЕДИЧНОГО СЕРВІСУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НА РІВНІ ПЕРВИННОЇ ЛАНКИ

Сміянов В. А.

*доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри громадського здоров'я
Медичний інститут Сумського державного університету*

Дрига Н. О.

*аспірант кафедри громадського здоров'я
Медичний інститут Сумського державного університету*

Жалдак Д. О.

*кандидат медичних наук,
асистент кафедри громадського здоров'я
Медичний інститут Сумського державного університету
м. Суми, Україна*

Якість в охороні здоров'я – це складна система, в основу якої покладено сукупність принципів, що характеризують ефективність, адекватність, безпечність, економність, технологічність, своєчасність та

доцільність процесів щодо охорони здоров'я населення (пацієнтів) на рівні науково-технічних досягнень в сучасний період [1]. Принцип зворотного зв'язку покладений в основу контролю якості медичної допомоги та залежить від ефективного застосування дистанційних технологій, яким сьогодні, в умовах світової пандемії, віддається перевага [2], [3].

Мета – оцінити ефективність впровадження розробленої інформаційно-комунікаційної системи для дистанційного двостороннього зв'язку лікаря з пацієнтом в системі управління якістю медичної допомоги на рівні первинної ланки.

Матеріали та методи: Дослідження проводилося кафедрою громадського здоров'я Сумського державного університету протягом грудня 2019 року. Форма дослідження – опитування за допомогою закритої анкети.

Результати дослідження: Поглиблено вивчено 192 анкет пацієнтів із ЦД, типу 2 віком від 18 років, серед яких жінок – 116 (60,42±3,53%); чоловіків – 76 (39,58±3,53%). Пацієнти віком 18-29 років становили 1,56±0,89%; віком 30-39 років – 6,25±1,75%; віком 40-49 років – 9,9±2,16%; віком 50-59 років – 27,6±3,23%; віком 60-69 років – 56,25±3,58%.

Для налагодження дистанційного двостороннього зв'язку із задіяними пацієнтами за допомогою підсистеми нагадувань ми надсилали періодичні та неперіодичні оповіщення/рекомендації. Така розсилка є автоматизованою і, за потреби, передбачає зміну та налаштування періодичності чи відміну оповіщення. Оцінка ефективності впровадження дистанційного медичного сервісу на рівні закладу первинної медико-санітарної допомоги (ЗПМСД) проводилась за результатами аналізу індикаторів, затверджених у локальному клінічному протоколі медичної допомоги пацієнтам із ЦД 2 типу, які знаходяться під динамічним спостереженням у лікаря загальної практики – сімейного лікаря (ЛЗПСМ) [4], [5]. Отримані відповіді респондентів порівнювались із даними опитування, яке проводилось у листопаді 2018 року до впровадження інформаційно-комунікаційної системи (ІКС) для дистанційного двостороннього зв'язку лікаря з пацієнтами. Аналіз отриманих результатів показав, що протягом періоду впровадження інформаційно-комунікаційної системи дистанційного двостороннього зв'язку лікаря з пацієнтом та системи періодичних оповіщень на рівні ЗПМСД, стан здоров'я пацієнтів, які взяли участь в експерименті, покращився. Відсоток пацієнтів, які регулярно контролюють рівень артеріального тиску (АТ), у порівнянні з даними за 2018 рік (43,75±3,58%) збільшився на 32,29% та становив 76,04±3,08% респондентів. Питома вага пацієнтів, як регулярно контролюють рівень глікемії

збільшилася на 31,24% і становить $60,41 \pm 2,93\%$ на відміну від показника у 2018 році – $29,17 \pm 2,69\%$. Також, на 24,47% збільшилась питома вага респондентів, які мають цільовий рівень АТ та на 24,47%. При первинному опитуванні лише у $21,88 \pm 2,98\%$ респондентів мали цільовий рівень АТ, а після впровадження експерименту цей показник становив $46,35 \pm 3,60\%$. Також відмічається збільшення на 21,88% питомої ваги респондентів, які мають задовільний рівень компенсації ЦД. У 2018 році цей лише $45,83 \pm 3,60\%$, а при повторному опитуванні – $67,71 \pm 3,37\%$. Із ймовірністю помилки, що відповідає величині критерію χ^2 -квадрат ($p < 0,001$), можна констатувати, що зміна частоти досліджуваних ознак є достовірною.

Висновки. Отже, отримані результати дослідження показали, що впровадження ІКС нагадування та дистанційного зворотного зв'язку пацієнта з надавачем медичних послуг на рівні ЗПСМД позитивно вплинуло на відношення респондентів до контролю стану здоров'я і профілактики розвитку хронічних неінфекційних захворювань та їх ускладнень, зокрема цукрового діабету. Доведена доцільність введення алгоритму динамічного спостереження за станом пацієнта, який передбачає активне його залучення та додаткове інформування, для оптимізації системи управління якістю медичної допомоги хворим на рівні первинної ланки.

Література:

1. Про затвердження Концепції управління якістю медичної допомоги у галузі охорони здоров'я в Україні на період до 2020 року від 01.08.2011 № 454 / МОЗ України. URL: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20110801_454.html (дата звернення: 26.03.2020)
2. Горачук В. В. Управління якістю медичної допомоги в закладі охорони здоров'я: монографія / В.В. Горачук. Вінниця, 2012. С. 18–23.
3. Блащук Т. В., Пецко І. Якість медичної допомоги (послуги) та право на якість медичної допомоги (послуги): співвідношення понять. *Підприємництво, господарство і право*. 2011. № 4 (184). С. 33–36.
4. Цитовський М. Н. Статистичний, клінічний та морфологічний аспекти впливу цукрового діабету на стан серцево-судинної системи. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Медицина»*. 2017. Вип. I (55). С. 168–177.
5. Diagnosis and classification of diabetes mellitus / American Diabetes Association. *Diabetes Care*, 2013. 36 (Suppl 1). P. 67–74.